

Prijatelji Centra Aletti



Če želite naslednje številke lista Prijatelji Centra Aletti prejemati po elektronski pošti, nam, prosimo, pošljite svoj naslov na fundacija@centroaletti.com.

Št. 1 – Velika noč 2004

Dragi prijatelji!

Mineva že dvanajsto leto, odkar je Družba Jezusova na pobudo svetega očeta Janeza Pavla II. odprla Študijsko raziskovalni center "Ezio Aletti", ki naj bi pomagal krščanskim izobražencem iz Srednje in Vzhodne Evrope. V začetku 90-ih let je bilo mogoče najti veliko znamenj, ki so dajala upanje za novo duhovno in kulturno podobo Evrope, ki bi končno spet odkrila svojo celovitost. Center Aletti je prejel nalogo, da postane prostor srečevanja, v katerem bi se pletla medsebojna razmerja med kristjani z vzhoda in zahoda. Izoblikoval se je poseben slog življenja in delovanja Centra Aletti, ki daje prednost "medsebojnemu odnosu" in tako vključuje študij, raziskovanja in razmišljanja v življenje, kajti življenje in resnica se pretakata prav preko srečanj in odnosov med ljudmi. Zdi se, da ni nič bolj ranjenega kot prav vizija človeka samega in da so prav medosebni odnosi nekaj najtežjega. Gre torej zato, da bi spodbujali takšno duhovnost, kjer bodo vera, misel in življenje rasli na organski, celostni način znotraj konkretnih Cerkev. Dejavnost Centra Aletti se je izoblikovala ob jedru, ki ga tvori Pastoralni inštitut duhovnosti in umetnosti. Ta inštitut deluje na širih področjih:

- gostovanje krščanskih izobražencev (imeli smo več kot 800 gostov);
- predavanja (436), simpoziji, tečaji in lectio divine (210), duhovne obnove in duhovne vaje (129);
- založba Lipa (z 79 knjigami v italijanščini, od katerih je narejenih že 110 prevodov v različne tuje jezike);
- atelje duhovne umetnosti (leta 1999 je zaključil mozaično poslikavo kapele Odrješnikove Matere v Apostolski palači v Vatikanu, v naslednjih letih pa še druga umetniška dela v različnih liturgičnih prostorih).

Teh dvanajst let je utrdilo identiteto poslanstva Centra Aletti, ga dokončno vključilo v pravno ureditev znotraj Družbe Jezusove ter ga živo povežalo s Svetim sedežem v služnji vesoljni Cerkvi. V tem času smo bili deležni veliko Gospodove milosti, za kar smo neizmerno hvaležni Bogu, predstojnikom in prijateljem.

Po globokem razmisleku smo prišli do spoznanja, da je zato, da bi dosegli večjo stabilnost našega poslanstva in da bi se naša dejavnost lahko nadaljevala, potrebno ustanoviti fundacijo, ki bi to dejavnost podprla. Tako je prišlo do Ustanove Center Aletti, katere edini cilj je spodbujati in razvijati dejavnosti Centra Aletti.

Naše življenje tukaj je, kot nekateri dobro veste, zelo razgibano in polno aktivnosti. Čutimo milost, da lahko delamo z veseljem in navdušenjem, in ker ste nas mnogi pogosto prosili, naj najdemo način, da bi tudi z vami delili nekatere posebne trenutke življenja v Centru Aletti, je končno zagledal luč sveta list "Prijatelji Centra Aletti". Pošljali vam ga bomo kot skromno konkretno znamenje naše hvaležnosti do vas.

V hvaležnosti pred Gospodom,

p. Marko Ivan Rupnik
in ekipa Centra Aletti



CENTER ALETTI, VIA PAOLINA 25, 00184 ROMA, ITALIA

TEL.: (0039) 06 4824588; FAKS: (0039) 06 485876; www.centroaletti.com/slo

USTANOVA CENTER ALETTI, C. POD TIČNICO 3, RAKEK 1381; TEL.: 041 859259; fundacija@centroaletti.com

ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA 24400-9004484221. PRI MOREBITNI DONACIJI VEDNO NAPIŠITE SVOJ NASLOV.

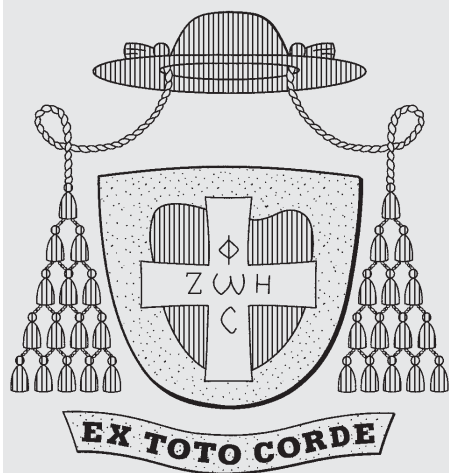
Kdo so kardinali?

Danes je kardinalski zbor tisto pravno telo, ki izvoli papeža in mu pomaga voditi vesoljno Cerkev v pomembnih zadevah.

Naziv "kardinali" so, kot kaže, v začetku nosili škofje, duhovniki in diakoni, ki so bili trajno vezani na neko Cerkev in so v njej imeli središče svoje aktivnosti, svoj "cardo". Počasi pa se je ta naziv obdržal samo za rimsko Cerkev.

Papež pa v Cerkvi ni nekakšen delegat vesoljne Cerkve, ampak je papež prav zato, ker je škof rimske Cerkve. V zgodovini je bilo veliko poskusov, da bi prelomili to starodavno izročilo, po katerem papež postane vrhovni pastir vesoljne Cerkve, ker je izvoljen za rimskega škofa s strani nekaterih usposobljenih članov rimske Cerkve, torej kardinalov. Zaradi tega je vsakdo, ki je izvoljen za kardinala, četudi pripada drugi škofiji ali celo prihaja z druge celine, vezan na eno izmed rimskih cerkva, ki nosijo kardinalski naslov.

Kardinalski zbor ima tri redove: kardinali-škofje, kardinali-duhovniki in kardinali-diakoni.



Obisk kardinala Špidlíka na Češkem

"Nisem pričakoval tako uradnega povabila: s strani Cerkve, s strani Univerze in s strani države." To je bil komentar p. Špidlíka – kardinala Špidlíka – po vrnitvi z obiska na Češkem od 21. do 25. februarja letos. Potem ko je bil zaradi študijskih zaslug in služenja ekumenizmu na konzistoriju 21. oktobra 2003 imenovan za kardinala, se je v življenju p. Špidlíka, ki sicer poteka po ustaljenih tirnicah – duhovni pogovori, predavanja, pisanje člankov, zdravilni sprehod v vrtu Centra Aletti – odvijalo še nekaj pomembnejših dogodkov. 26. novembra 2003 mu je italijanski minister za kulturo z dekretom predsednika Republike Italije podelil "Diplomo prvega razreda zaslužnim za kulturo in umetnost" za zasluge na področju študija filozofije in etike.

Nato je 5. februarja letos, na praznik sv. Agate, prevzel istoimensko cerkev, ki je tako postala njegova "diakonija". Umetniki iz ateljeja so poslikali grb, ki odtlej visi na pročelju cerkve: ščit (kakor zahtevajo pravila heraldike) v obliki srca, v katerem je križ – stilizacija križa, ki so ga našli v Velegradu, v mestu svetih bratov Cirila in Metoda – z napisom življenje-luč v starocerkvenoslovanščini; spodaj pa geslo "Ex toto corde", iz vsega srca. Srce je v vzhodni duhovnosti simbol človekove celovitosti, točka srečanja med človekom in Bogom, sedež ljubezni in zato počelo združitve med ljudmi in z vsem stvarstvom.

A vrnimo se k obisku na Češkem. Takoj po prihodu v Prago, 21. februarja, je p. Špidlík maševal v jezuitski cerkvi. Po končani maši so ga obkročili številni verniki, ki so želeli nasvet, podpis v knjigo, blagoslov, podobico ... Naslednji dan se je v celoti odvil v Špidlíkovem rojstnem kraju, v Boskovicah na Moravskem, približno 250 km od Prage. Najprej maša v župnijski cerkvi, ki se je napolnila do zadnjega kotička, saj so duhovniki iz okolice odpovedali dopoldanske maše in organizirali avtobusni prevoz, da bi tako svojim vernikom omogočili udeležbo pri tem dogodku; potem obisk redkih preživelih sorodnikov; kosilo v župnišču, srečanje z županom, predstavitev češkega prevoda knjige "Meništvo", četrtega dela Špidlíkovega dela o krščanskem vzhodu; večerja in



Kardinal Tomáš Špidlík

vrnitev v Prago. Ponedeljek je bil namenjen praški Cerkvi: zjutraj v semenišču predavanje za škofijske duhovnike (mnogi so prišli tudi iz sosednjih škofij) o tem, kako se je v koncilskem času razvilo pojmovanje Cerkve "skrivnosti in zakramenta"; kosilo s kardinalom Vlkom, praškim nadškofom, in takoj po kosilu srečanje s češkim predsednikom Klausom, ki se je s p. Špidlíkom pogovarjal o nekaterih vprašanih, ki zadevajo Evropo. Popoldne se je nadaljevalo s slovesno mašo, pri kateri so somaševali skoraj vsi škofje Češke škofovske konference. Naslednji dan, 24. februarja, je p. Špidlík na praški univerzi predaval o Evropi in pri tem opozoril na splošno sprejeto mnenje, da evropska kultura sloni na treh temeljnih stebrih: na grškem načinu mišljenja, na rimskem pravu in na svetopisemski veri. Ta sinteza pa je veljala le do začetka modernega časa, ko se je razdelila v številne specializacije. Tega razsipanja edinosti nismo občutili tragično, dokler se je vse odvijalo le v zaprtem krogu evropske misli. Danes pa so razmere drugačne. Evropa se sooča z novimi kulturami, z drugačnimi miselnostmi, z nepoznanimi ljudstvom, ki se obračajo na nas? Sinteza, ki so jo naredili slovanski narodi, ugnedni med vzhodno in zahodno Evropo, bi mogla biti navdih za vlogo, ki jo danes Evropa lahko odigra.

Vstajenje

Pastir vsega se je spustil, ponižal se je, da bi poiskal Adama - ovco, ki se je izgubila; na ramenih jo je nesel in jo dvignil; on je bil daritev za gospodarja črede. Blagoslovljen bodi njegov spust!

On je z roso in dežjem, ki daje življenje, poškrpil Marijo, žejno zemljo. Kot pšenično zrno se je spet spustil v Šeol, da bi se vrnil kot celi snop in novi kruh. Blagoslovljena bodi njegova daritev!

Z višav se je spustil kot Gospod, iz maternice je prišel kot suženj, Smrt je pred njim pokleknila v Šeolu, in življenje ga je častilo v njegovem vstajenju. Blagoslovljena bodi njegova zmaga!

(sv. Efremski, Himne o vstajenju, št. 1, 2, 3, 8)

Smrt je končala svoj porogljivi govor in glas našega Gospoda je bučno odjeknil v Šeol ter drugega za drugim odprl grobove. Strašni krči so zgrabili Smrt v Šeolu; tam, kjer nikdar ni bilo luči, so se žarki bleščali z angelov, ki so vstopili, da bi mogli izstopiti umrli in se srečati z Mrtvim, ki je vsemu dal življenje.

Jezusova smrt je zame muka, (pravi Smrt), ko bi ga bila pustila živeti, bi bilo to zame boljše kot njegova smrt. Tu je Mrtvi, čigar smrt se mi studij; ob smrti vsakega drugega se radujem, njegova smrt pa me muči in čakam, da se vrne v življenje; v teku svojega življenja je obudil in znova privedel v življenje tri mrtve. Zaradi njegove smrti pa me zdaj mrtvi, ki so se vrnili v življenje, teptajo na vratih Šeola, ko jih hočem zadržati.

Tekla bom in zaprla vrata Šeola pred tem Mrtvim, čigar smrt me je oropala. Kdor bo to slišal, se bo čudil mojemu ponižanju, kajti premagal me je Mrtvi,



Spust v predpekel - cerkev sv. Mihaela, Grosuplje

ki je prišel od zunaj; vsi mrtvi hočejo ven, on pa sili noter. Kot zdravilo življenja je vstopil v Šeol in svoje mrtve spet privedel v življenje.

(sv. Efremski, Himne o vstajenju, št. 36, 11.13.14)

Ob tej sveti veliki noči bi vsi mi iz Centra Aletti radi obiskali vsakega od vas s temi čudovitimi besedami sv. Efrema Sirskega. Skupaj želimo obnoviti velikonočno skrivnost, da bi nas to potrdilo v veri v Jezusa Kristusa, našega Gospoda, ki je vstal od mrtvih in živi pri Očetu. Nadvse aktualna in ganljiva se nam zdi vizija sv. Efrema: Kristus ne vstane od mrtvih sam, ampak skupaj z vsem Adamovim potomstvom. Kristus je vstal za nas oziroma tako, da nas je vzel s seboj. Vsak od nas ima svoje smrti, vsi smo na neki način mrtvi. Vendar dejstvo, da se Kristus vrača iz groba z Adamom, pomeni, da je vse človeštvo, ki je

v njem privzeto, že vstalo. Potrebno je preprosto odkriti v naših smrtih Kristusa, ki nas prihaja iskat. Nikoli se ne bomo naveličali zreti te tako globoke in tako milosti polne skrivnosti, v kateri nas Kristus ne kliče iz smrti od zunaj kot nekakšen junak, temveč nas on sam dosega v smrti s svojo smrtjo. Vsi mi umiramo, a v smrti nismo sami, ker je tam že on, ki gre pred nami in ki nas končno prepriča, da smrt nima zadnje besede nad našim življenjem. Kajti ljubezen Boga Očeta ne pusti strohneti tistega, ki se je pustil prežeti z njegovo ljubeznijo. In sv. Efremski pokaže, kako vsi obujeni teptajo Smrt pri vratih Šeola, ko jih hoče ta zapreti, da bi mrtve obdržala v smrti. S tem poudari udeležbo nas – umrljivih – pri zmagi nad smrtjo. Naj nam Sveti Duh podari tisto luč in tisto toplino, s katero bomo lahko živeli naše dni v gotovosti, da je naša človeškost – z vsem, kar je – s Kristusom že vstala in da nam je treba le sprejeti to sinovsko človeškost.

Mozaik v Damasku

Delo na nunciaturi v Damasku je bilo eno tistih, ki smo ga pričakovali z veliko bojznijo. Nihče ni verjel, da bomo zares šli v Sirijo, dokler nismo začeli izdelovati likov v ateljeju. Damask se nam je zdel nekako preveč odročen in projekt prelep, da bi lahko bil resničen. Iti v deželo sv. Pavla ... v upanju, da si bomo tokrat po končanem delu mogli tudi kaj ogledati!

Končno smo 30. januarja zares odpotovali – osemčlanska ekipa Ateljeja Centra Aletti, ki Damaska ne more več pozabiti. Odkrili smo svet, ki nam je bil vsem nepoznan, predvsem s kulturnega vidika, in ki je bil za nas prijetno presenečenje.

Dejstvo, da nismo spali na nunciaturi (razen p. Rupnika, ki je tako lahko rekel, da osem dni ni zapustil "Vatikana"), se nam je v začetku zdelo precej neudobno. Za vožnjo smo namreč porabili veliko časa, saj je bilo prenočišče na drugem koncu mesta. Kasneje pa se je prav to izkazalo za največjo srečo, saj smo si tako počasi lahko vsaj skozi avtomobilske šipe ustvarili vtis o mestu.

Ne da se opisati gostoljubja, s katerim so nas sprejeli na nunciaturi. Apostolskemu nunciju, mons. Causeru, ni bilo nič nerod-

no, ko smo k mizi prihajali kar v delovnih oblačilih, zaprašeni od nog do glave. Do zadnjega je s toplino spremljal in podpiral naše delo. Njegov tajnik, mons. Julio, je na vse mogoče načine skrbel za naše dobro počutje; sestre so kuhale z neopisljivo predanostjo; Simon, "deklica za vse", ki že 40 let dela na nunciaturi in pozna vsak njen kotiček, je bil vedno na razpolago. Nadvse so se trudili, da bi naše delo imelo prednost pred vsem drugim in da bi ga tako mogli zaključiti v predvidenem času. In da bi res mogli pravočasno končati mozaik, smo delo začeli z mašo ob 7. uri in končali ob 20. uri, ko smo se skušali kar najbolj očistiti za večerjo. Delo pa je bilo – kot vsakič, ko smo skupaj na terenu – čudovita izkušnja prijateljstva. Hvaležni smo Bogu, ki nam omogoča, da delamo skupaj v velikem miru in v občestvu, četudi je delo naporno in zahteva nenehno pozornost in četudi se nam včasih zdi, da se dan ne bo nikoli končal.

Intenzivno smo delali od sobote do naslednjega petka, da bi imeli na razpolago vsaj dva dni za ogled Sirije. Kakšna škoda bi namreč bila, če bi odšli iz Damaska, ne da bi obiskali Hananijevo hišo, ne da bi se sprehodili po Ravni ulici in ne da bi videli Dura Europos ter celo davno Palmiro sredi puščave!



Ekipa Ateljeja Centra Aletti in skupnost na nunziaturi.

KNJIGE



"Vse, kar je narejeno v ljubezni, je narejeno v Kristusu in v njem skrito za vstajenje. Sveti Duh vlija v naša srca ljubezen in nam omogoča, da se izročimo uresničeni ljubezni, ki je Kristus. S tem pa pomika naše

meso, naše življenje onkraj. Presadi nas iz te zemlje v nebeški Jeruzalem. Dejanje, ki je iz ljubezni storjeno na tem svetu, je shranjeno v spomin Kristusove ljubezni, v Večni Spomin, ki obsega vse. Kozarec vode, ki smo ga dali žejnemu, nam bo v nebesih Kristus - ki je že na tem svetu vodo spremenil v vino - ponudil kot čašo vina.

A že za učence je bilo najtežje razumeti neuspeh, polom, šibkost, križ. Niso mogli razumeti, da se je njihovo upanje, Jezus, izneveril in se pustil križati. Toda v velikonočni logiki, ki je logika ljubezni, sta lahko tudi polom in smrt najvišji izraz ljubezni in torej življenja. Če pšenično zrno ne umrje, ne vzkali. Kristus je tisto zrno, v katerem smo vsi poklicani k modrosti, da bi znali umreti in tako vzkaliti."

Iz zadnje knjige p. Rupnika, Barve sojnosti, Ognjišče 2003, str. 238

Knjige p. Špidlíka in p. Rupnika v slovenščini:

T. Špidlík:

Profesor Ulipispirus in druge zgodbe; Pot Duha; Ali poznaš Očeta?; Poznaš Kristusa?; Ali poznaš Duha?; Moliti v srcu; Umetnost očiščevanja srca; Mi v Trojici; Osnove krščanske duhovnosti; Starec Ignacij

M. I. Rupnik:

V plamenih gorečega grma; Vrgel se mu je v objem; Brate iščem; Reči človek; Razločevanje I in II

M. I. Rupnik, T. Špidlík:

Pričevanje svetih ikon; Božične pridige

etiketa
tiskarna, d.d., Žiri
- R E P R O

Zahvaljujemo se tiskarni Etiketa, ki je omogočila tiskanje.